

Кыргыз Республикасынын «Расмий статистика жөнүндө»
Мыйзамына ылайык

в соответствии с Законом Кыргызской Республики
«Об официальной статистике»

Купуялуулугуна кепилдик берилет

Конфиденциальность гарантируется

Маалыматтарды берүү тартибин, мөөнөтүн бузуу, аны бурмалап берүү, купуялуулугун сактабагандыгы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында бекитилген жоопкерчиликти тартууга алып келет

Нарушение порядка, сроков представления информации, ее искажение и несоблюдение конфиденциальности влечет ответственность, установленную законодательством Кыргызской Республики

№ 11 - ФОРМАСЫ

ФОРМА № 11

6022014

ГКУД

ЖЫЛДЫК

ГODOBAY

Кыргыз Республикасынын Улутстаткомунун
2020- ж. 24 июль №6 токтому менен бекитилген

Утверждена Постановлением Нацстаткома
Кыргызской Республики от 24.07.2020г. №6

**НЕГИЗГИ КАРАЖАТТАРДЫН ЖАНА МАТЕРИАЛДЫК ЭМЕС АКТИВДЕРДИН БОЛУШУ, КУРАМЫ
ЖАНА КЫЙМЫЛЫ ЖӨНҮНДӨ**

ОТЧЕТ

**О НАЛИЧИИ, СОСТАВЕ И ДВИЖЕНИИ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ
И НЕМАТЕРИАЛЬНЫХ АКТИВОВ**

за 20 ____ -ж. (г.) үчүн

Чакан ишканалардан, чарбалык эсеп ишканаларынан (коммерциялык ишканалар жана уюмдар), камсыздандыруу компанияларынан, насыялык уюмдардан, банктардан, инвестиция фонддорунан, коомдук жана коммерциялык эмес уюмдардан башка айыл өкмөтүн кошкондо министрликтер, ведомстволор жана (мамлекеттик жана муниципалдык менчик формасы бар) бюджеттик мекемелер 1- мартта жайгашкан жери боюнча мамлекеттик статистиканын аймактык органына **ТАПШЫРЫШАТ**

ПРЕДСТАВЛЯЮТ министерства, ведомства и бюджетные учреждения (с государственной и муниципальной формой собственности), включая айыл окмоту (сельские управы), за исключением малых предприятий, хозрасчетных предприятий (коммерческих предприятий и организаций), страховых компаний, кредитных организаций, банков, инвестиционных фондов, общественных и некоммерческих организаций, 1 марта территориальному органу государственной статистики по месту нахождения

Ишкана, уюмдун аталышы Наименование предприятия, организации		ОКПО					
Аймагы (облусу, району, шаары, калктуу пункту) Территория (область, район, город, населенный пункт)		СОАТЕ (статистикалык орган тарабынан толтурулат) (заполняется статистическим органом)					
Дареги (почта индекси, көчөсү, үй №) Адрес (почтовый индекс, улица, № дома)	Телефон	E-mail (электрондук почта)		электронная почта			
Экономикалык ишмердиктин иш жүзүндөгү түрү (негизги) Фактический вид экономической деятельности (основной)		ГКЭД					

« ____ » _____ 20 ____ -ж. (г.)

аткаруучунун аты-жөнү, телефон №
фамилия и № телефона исполнителя

Жетекчи _____
Руководитель _____ фамилиясы, аты, атасынын аты (ФИО)

_____ колу (подпись)

Башкы бухгалтер _____
Главный бухгалтер _____ фамилиясы, аты, атасынын аты (ФИО)

_____ колу (подпись)

Статистикалык отчеттуулукту кабыл алуучу статистикалык органдын координаттары:
Координаты статистического органа, принимающего статистическую отчетность:

Телефон _____, факс _____, e-mail _____, Веб-сайт Нацстаткома - **www.stat.kg**

I БӨЛҮМ. МАТЕРИАЛДЫК АКТИВДЕР (НЕГИЗГИ КАРАЖАТТАР) (миң сом)
Негизги каражаттарды эсепке алууну жүргүзүү ыкмасы (тийиштүү код тегеректелсин):
Иш жүзүндөгү чыгымдар боюнча - 01
Кайра бааланган наркы боюнча - 02

РАЗДЕЛ I. МАТЕРИАЛЬНЫЕ АКТИВЫ (ОСНОВНЫЕ СРЕДСТВА) (тыс. сомов)
Метод ведения учета основных средств (подходящий код округлить):
по фактическим затратам - 01
по переоцененной стоимости - 02

Көрсөткүчтөрдүн аталышы	Саптын коду	Алгачкы наркы боюнча жылдын башына карата болгон негизги каражаттар	Отчеттук жылда түшкөнү		Негизги каражаттардын кайра баалоодогу наркынын өзгөрүшү (төмөндөшү (-))	Отчеттук жылда чыкканы		Алгачкы наркы боюнча жылдын аягына карата болгон негизги каражаттар (1-сап+2-сап+4-сап-5-сап) Наличие основных средств по первоначальной стоимости на конец года (гр.1+гр.2+4-гр.5)	Топтолгон амортизация		Наименование показателей
			Поступило в отчетном году			Выбыло в отчетном году			Накопленная амортизация		
	Код строки	Наличие основных средств по первоначальной стоимости на начало года	Бардыгы	анын ичинде жаны негизги каражаттын ишке киргизилиши		Бардыгы	анын ичинде жоюлган (чыгарылган) негизги каражат		жылдын башына карата	жылдын аягына карата	
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	А
БАРДЫК - НЕГИЗГИ КАРАЖАТТАР (110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119 - сап.суммасы)	100										ОСНОВНЫЕ СРЕДСТВА-ВСЕГО (сумма строк 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119)
анын ичинде: жер	110								X	X	в том числе: земля
бүтпөгөн курулуш	111								X	X	незавершенное строительство
имараттар	112										здания
анын ичинен: турак жайлар	1121										из них: жилые
курулмалар	113										сооружения
машиналар жана жабдуулар	114										машины и оборудование
анын ичинен компьютерлер	1141										из них компьютеры
контордук жабдуулар	115										конторское оборудование
эмерек жана буюмдар	116										мебель и принадлежности
транспорттук каражаттар	117										транспортные средства
биологиялык активдер	118										биологические активы
анын ичинен: жумушчу мал	1181										из них: рабочий скот
өндүрүмдүү мал	1182								X	X	продуктивный скот
көп жылдык өсүмдүктөр	1183								X	X	многолетние насаждения
материалдык активдердин башка түрлөрү	119										прочие виды материальных активов

II БӨЛҮМ. МАТЕРИАЛДЫК ЭМЕС АКТИВДЕР (миң сом)

Негизги каражаттарды эсепке алууну жүргүзүү ыкмасы (тийиштүү код тегеректелсин):

Иш жүзүндөгү чыгымдар боюнча - 01

Кайра бааланган наркы боюнча - 02

РАЗДЕЛ II. НЕМАТЕРИАЛЬНЫЕ АКТИВЫ (тыс. сомов)

Метод ведения учета основных средств (подходящий код округлить):

по фактическим затратам - 01

по переоцененной стоимости - 02

Көрсөткүчтөрдүн аталышы	Саптын коду Код строки	Кайра баалоону эсепке алуу менен алгачкы наркы Первоначальная стоимость с учетом переоценки					Топтолгон амортизация Накопленная амортизация		Наименование показателей
		жылдын башына карата	отчеттук жылда түшкөнү	кайра баалоодогу наркынын өзгөрүшү (төмөндөшү (-))	отчеттук жылда чыкканы	жылдын аягына (1-сап+2-сап+3-сап-4-сап)	жылдын башына карата	жылдын аягына карата	
		на начало года	поступило в отчетном году	изменение стоимости за счет переоценки (уменьшение (-))	выбыло в отчетном году	на конец года (гр.1+гр.2+гр.3-гр.4)	на начало года	на конец года	
A	Б	1	2	3	4	5	6	7	А
МАТЕРИАЛДЫК ЭМЕС АКТИВДЕР (210-260- саптардын суммасы)	200								НЕМАТЕРИАЛЬНЫЕ АКТИВЫ (сумма строк с 210 по 260)
анын ичинде: жер астындагы кендерди чалгындоо жана пайдалуу кендердин запастарын баалоо (капиталдаштырылган)	210								в том числе: разведка недр и оценка запасов полезных ископаемых (капитализированные)
илимий-изилдөө ишмердиктин продуктулары	220								продукты научно- исследовательской деятельности
компьютердик программалык камсыздоо жана маалыматтардын базасы	230								компьютерное программное обеспечение и базы данных
көбөйтүү үчүн сатылып алынган адабият чыгармаларынын жана көркөм чыгармаларынын түп нускалары	240								оригиналы литературных и художественных произведений, приобретаемые для тиражирования
автордук укук, патенттер, лицензиялар, соода маркалар, гудвиллдер, франшиза	250								авторские права, патенты, лицензии, торговые марки, гудвиллы, франшиза
башкалар	260								прочие

Отчетко киргизилген мекемелердин саны (500) _____

Количество учреждений, включенных в отчет (500) _____

**НЕГИЗГИ КАРАЖАТТАРДЫН ЖАНА МАТЕРИАЛДЫК ЭМЕС АКТИВДЕРДИН БОЛУШУ, КУРАМЫ
ЖАНА КЫЙМЫЛЫ ЖӨНҮНДӨ СТАТИСТИКАЛЫК ОТЧЕТТУ ТҮЗҮҮ БОЮНЧА
Н У С К А М А**

№11-форма боюнча статистикалык отчеттуулукту Кыргыз Республикасынын аймагында жайгашкан жана № 1-ФЧИ (микро), 4-ФИН (коммерциялык эмес уюмдар), 1-СК, 1-ИФ, 1-КБ, 1-КРУБ, 2-насыя, 1-ФД, 1-ФБ формалары боюнча отчет берген чарбалык эсеп ишканаларынан жана айыл уюмдарынан башка тендемине негизги каражаттары бар айыл өкмөтүн кошкондо министрликтер, ведомстволор жана (мамлекеттик жана муниципалдык менчик формасы бар) бюджеттик мекемелер тапшырышат.

№11-форма боюнча отчет отчеттук жылдык 1-мартынан кечиктирбестен отчет берүүчү субъектинин жайгашкан жериндеги статистика органына тапшырышат.

№11-форма боюнча отчет, сатып алууга иш жүзүндө сарпталган чыгымдар боюнча, негизги каражаттардын жана материалдык эмес активдердин болушу, курамы жана кыймылы жөнүндө алгачкы жана бухгалтердик эсепке алуу маалыматтарына так туура келген отчеттук жылдын жыйынтыктары боюнча толтурулушу керек.

Отчеттун бардык көрсөткүчтөрү бир ондук белгиси көрсөтүлүп, миң сом менен толтурулат.

Отчет берүүчү субъект форманын даректик бөлүгүндө толук аталышын, дарегин, мамлекеттик статистика органы тарабынан ыйгарылган ишканалардын идентификациялык кодун (ИУЖК) жана экономикалык ишмердиктин түрү (ЭИЖК) көрсөтөт.

Негизги каражаттар – өзүнүн натуралдык-буюмдук формасын сактап, узак мөөнөткө чейин продукцияны (анын наркы 10 000 сомдон көп болушу керек) өндүрүү процессине катышкан эмгек каражаттары. Эмгек каражаттарынын айрым түрлөрүн **негизги каражаттарга киргизүү** шарты: алардын пайдалуу колдонуу мөөнөтү **бир жылдан көп** болушу керек.

«Негизги каражаттар» МСФОго (IAS 16) ылайык негизги каражаттардын мындан кийинки бааланышы иш жүзүндөгү чыгымдар боюнча, ошондой эле, кайра баалоо наркы боюнча ишке ашырылышы мүмкүн.

Компания - эсепке алуу ыкманы өз алдынча аныктап, өзүнүн эсептөө саясатында калыптандырат.

Кайра баалоо ыкмасы мөөнөттүн аягындагы негизги каражаттардын наркына карата колдонулса, анда негизги каражаттардын түшүшү жана чыгашасы менен бирге, кайра баалоонун натыйжасы оң таасириндей эле, терс таасирин да тийгизет (негизги каражаттардын наркын көбөйтөт же төмөндөтөт). Негизги каражаттардын наркын кайра баалоо эки ыкма менен ишке ашырылат:

- Алгачкы наркы жана топтолгон амортизациясы төмөнкү түрдө пропорционалдуу өзгөрүлөт: активдин баланстык наркы кайра баалонун күнүнө карата чынындагы наркына барабар болушу керек.
- Амортизациялык чегерүүлөр төмөнкү түрдө түзөтүлөт: активдин баланстык наркы анын кайра бааланган наркына барабар болушу керек.

Алгачкы наркы - бул төлөнгөн акча каражаттардын же алардын эквиваленттеринин суммасы же аны калыбына келтирүү үчүн ордуна башкасы берилген активдин же курулманын сатылып алынган мезгилдеги калыс наркы.

Ошентип, топтолгон амортизация да, негизги каражаттын алгачкы наркы да тандалган ыкмага жараша өзгөрүшү мүмкүн.

Мындан тышкары, мезгилдин аягына карата негизги каражаттардын наркы, баасын жоготуу белгилери байкалганда, анын ордун толтуруучу суммага чейин төмөндөтүлүшү керек. Баа жоготкондон улам тартылган чыгаша иш жүзүндөгү чыгымдар боюнча эсепке алуу ыкмасын колдонуу учурундай эле, кайра баалоо ыкмасын колдонуу учурунан да келип чыгышы мүмкүн (анткени жыл сайын кайра баалоо жүргүзүлбөйт).

Ушундай эле эрежелер «Материалдык эмес активдер» МСФОго (IAS 38) ылайык материалдык эмес активдерди эсепке алуу үчүн колдонулат.

№11-форма төмөнкү бөлүмдөрдөн турат:

I бөлүм. Материалдык активдер (негизги каражаттар)

II бөлүм. Материалдык эмес активдер

I бөлүм. Материалдык активдер (негизги каражаттар). Негизги каражаттарды эсепке алууну жүргүзүү ыкмасына ылайык саптагы 01 же 02 тийиштүү код тегеректелсин.

01 - Иш жүзүндөгү чыгымдар боюнча эсепке алуу ыкмасы. Алгачкы тийиштүүлүгү аныкталгандан кийин, негизги каражаттардын объекти негизги каражаттардын топтолгон амортизациясы жана баасын жоготуунун натыйжасындагы чыгашалар кемитилип, өздүк наркы боюнча эсепке алынышы керек.

02 - Кайра баалоо наркы боюнча эсепке алуу ыкмасы. Актив катары аныкталгандан кийин, негизги каражаттардын объектинин чынындагы наркын так өлчөп, кайра бааланган наркы боюнча эсепке алынышы керек, бул нарк төмөнкү жол менен аныкталат: бул объектинин кайра баалоо күнүнө карата чынындагы наркынан топтолгон амортизация жана кайра баалоонун натыйжасындагы чыгашалар кемитилет.

100-сапта «бардык-негизги каражаттар», экономикалык ишмердигинин негизги түрүнүн да, негизги эмес түрүнүн да негизги каражаттары чагылдырылат.

Экономикалык ишмердигинин негизги түрүнүн негизги каражаттары төмөнкү саптарда чечмеленет:

«**Жер**» **110-сапта** субъекттин менчигинде болгон жер участкарунун наркы чагылдырылат.

«**Бүтпөгөн курулуш**» **111-сапта** имараттарды куруу, жабдууну монтаждоо боюнча чыгымдар жана капиталдык курулуштун сметаларында каралган башка чыгымдар; монтажды талап кылган жана курулуп жаткан объектилерде орнотууга арналган өндүрүштүк жабдууну сатып алуу боюнча чыгымдар чагылдырылат.

«**Имараттар**» **112-сапта** калктын эмгеги, жашоосу, социалдык-маданий тейлөөсү үчүн шарттарды түзүүгө жана материалдык баалуулуктарды сактоого арналган объектилер чагылдырылат; **1121-сапта турак жайлар** бөлүнүп көрсөтүлөт.

«**Курулмалар**» **113-сапта** эмгек буюмдарынын өзгөрүлүшү менен байланышпаган, өндүрүштүк процессин ишале ашыруу үчүн керектүү инженердик-курулуш объектилери чагылдырылат (скважиналар, жолдор, плотиналар); бул топко **өткөрүп турма шаймандарда** – жумушчу машиналарга электр, жылуулук жана

механикалык энергияны өткөрүүчү шаймандар, ошондой эле бир инвентардык объекттен экинчисине суюк жана газ түрүндөгү заттарды өткөрүүчү шаймандар киргизилет. Өткөрүүчү шаймандарга электр түйүндөрү, электр тогунун өзгөрткүчтөрү, сигнал берүүчү, телефондук, телеграфдык түйүндөрү, радио байланыш, трансмиссиялар жана түтүктөр тийиштүү.

«Машиналар жана жабдуулар» 114-сапка жумушчу машиналар жана жабдуулар тийиштүү - продуктуларды өндүрүү, тейлөөлөрдү көрсөтүү процессинде жана жүктү ички өндүрүштүк кыймылдатуу үчүн (конвейер) эмгек буюмдарын механикалык, термикалык жана химиялык иштеп чыгуучу жана таасир берүүчү машиналары, аппараттары жана жабдуулары; күч берүүчү машиналар жана жабдуулар – жылуулук жана электр энергиясын чыгаруучу генераторлор, ар түрдүү энергияны механикалык энергияга айландырган машиналар-кыймылдаткычтар. Бул топко трансформатордук подстанциялардын жабдуулары жана бөлүштүрүүчү шаймандар тийиштүү. Анын ичинде **1141-сапта компьютерлер** чагылдырылат.

115-сапта – контордук жабдуулар (телефон, ксерокс, факс-модем, документтерди кесүүчү жана жок кылуучу аппараттар ж.б.у.с.).

116-сапта эмерек жана шаймандар чагылдырылат (гарнитур-эмерек, килем, дорожка, күзгү, электр приборлору, кондиционер, тиричилик муздаткыч, музыкалык борбор, төшөккө тиешелүү буюмдар, кашеги менен сүрөт, скульптура, стеллаж).

«Транспорттук каражаттар» 117-сапта жүктү жана жүргүнчүлөрдү ташуучу каражаттар көрсөтүлөт (темир жол, суу транспортунун, автомобиль транспортунун кыймылдуу составы; аба жол транспортунун кыймылдуу составы; араба унаасы, өндүрүштүк транспорт; спорттук транспорт).

118-сапта биологиялык активдер чагылдырылат, аларга жумушчу, өндүрүмдүү мал жана отургузулган көп жылдык өсүмдүктөр тийиштүү. Отчетто иштеген жумушчу жана өндүрүмдүү мал гана эсептелинет. Жаш мал жана семиртүү үчүн борго байланган мал, канаттуу, коён, териси баалуу айбандар, аарынын уюгу, отургуза турган материал катары питомникте өстүрүлгөн көп жылдык өсүмдүктөр негизги каражаттарга кирбейт, алар жүгүртүлүү каражаттардын курамында эсепке алынат. Эскиргендик – жумушчу мал боюнча эсептелет, ал эми өндүрүмдүү мал боюнча эсептелбейт. **Жумушчу мал (1181-сап)** – бул, ташуучу жана жумушчу күч катары пайдаланылган мал - өгүз, бука, жылкы, төө, эшек; **өндүрүмдүү мал (1182-сап)** – бул, пайдалануунун натыйжасында мал чарба продукцияга айланган мал. **1183-сапта** көп жылдык өсүмдүктөр көрсөтүлөт (эменден, ийне жалбырактуу дарактан отургузулган коргоо өсүмдүктөрү жана башка жыгач дарактар; данектүү мөмө-жемиш бактар; мөмө-жемиш бадалдар).

119-сапта – материалдык активдердин башка түрлөрү көрсөтүлөт – жогоруда көрсөтүлбөгөн бардык башка активдер (цирктин жана зоопарктын айбандары, жерди жакшыртууга жумшалган капиталдык чыгымдар ж.б.).

№11-форманын 1-9-графалары төмөнкү иретте толтурулат:

1-графада жылдын башында болгон негизги каражаттардын болушу чагылдырылат (алгачкы наркы боюнча).

Отчеттук жылдын башында болгон негизги каражаттардын алгачкы наркы жөнүндө маалымат, эреже катары, өткөн жылдын аягында болгон негизги каражаттардын наркы жөнүндө маалыматка барабар болушу керек. **Айрым учурларда, отчеттук жылдын башында болгон уюштуруучулук же/жана башка өзгөрүүлөрдүн эсебинен, маалыматтар айырмаланышы мүмкүн. Отчеттук жылы ишканада (уюмда) кандайдыр-бир уюштуруучулук өзгөрүүлөр болсо, анда бул маалымат мамлекеттик статистика органына отчеттуулуктун формасы менен бирге көрсөтүлүшү керек.**

2-графада каржылоонун бардык булактары боюнча негизги каражаттардын жалпы түшүшү чагылдырылат, анын ичинде банктын кредитинин эсебинен сатылып алынган, субъект тарабынан өндүрүлгөн, акысына сатылып алынган, жеке адамдардан жана юридикалык жактардан акысыз же/жана уставдык капиталга салым катары берилген каражаттар.

3-графада ушул отчеттук жылы курулган (өлкөнүн аймактарында пайдаланылбаган) же сатылып алынган жаңы негизги каражаттар көрсөтүлөт.

4-графада Кайра баалоодогу наркынын өзгөрүшү (төмөндөшү (-)) көрсөтүлөт.

5-графада эскиргенин кошкондо, отчеттук жылы негизги каражаттардын жалпы кетүүсү чагылдырылат, буга сатып өткөрүү тартибинде акысына сатылган же активдин баасы жоготулган иретте акысыз өткөрүлүп берилген жана субъекттин балансынан чыгарылган (жоюлган) каражаттар кирет.

6-графада отчеттук жылы жоюлган (эсептен чыгарылган) негизги каражаттардын наркы көрсөтүлөт.

7-графада отчеттук жылдын аягына карата субъекттин болгон негизги каражаттары көрсөтүлөт (алгачкы наркы боюнча).

8- жана 9-графаларда жылдын башына жана аягына карата **топтолгон амортизация** көрсөтүлөт.

Бөлүмдүн бардык саптары боюнча төмөнкү шарт сакталышы керек:

7-графа = 1-графа + 2-графа + 4-графа – 5-графа.

Бюджеттик уюмдар негизги каражаттардын амортизациясын (эскиргенин) «Бюджеттик уюмдар тарабынан жылдык жана кварталдык отчеттуулукту түзүү боюнча Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин көрсөтмөсүнө» (2000-жылдын 4-февралында) жана ага тиркелген «Чыгымдар сметасынын аткаруу балансы» 1-формасына ылайык эсептейт, анда «Актив» I бөлүмдүн 010-сабында жылдын башына карата (3-графа) жана жылдын аягына карата (4-графа) негизги каражаттардын наркы чагылдырылат. «Пассив» I бөлүмдүн «Негизги каражаттардагы фонд» 530-сабында жылдын башына карата (3-графа) жана жылдын аягына карата (4-графа) негизги каражаттардын калдык наркы чагылдырылат. 540-сабында ошондой эле жылдын башына жана аягына карата (3, 4-графалар) негизги каражаттардын эскиргени көрсөтүлөт. Төмөнкү шарт сакталышы керек: 530 жана 540-саптардын суммасы, турушуна жараша, 3 жана 4-графалар боюнча 010-сапка барабар болушу керек.

II бөлүм. Материалдык эмес активдер. Негизги каражаттарды эсепке алууну жүргүзүү ыкмасына ылайык саптагы 01 же 02 тийиштүү код тегеректелсин.

Материалдык эмес активдер – бул **акчалай активдер эмес**, алардын физикалык формасы жок, алар өндүрүштө же тейлөө көрсөтүүдө, ижарага берүүдө же администрациялык максаттар үчүн колдонулат.

200-сапта ишканада болгон бардык активдер көрсөтүлөт, алар 210-260-саптарда чечмеленет.

210-сапта жер астындагы кендерди чалгындоого жана пайдалуу кендердин запастарын баалоого байланыштуу чыгымдар (капиталдаштырылган) көрсөтүлөт.

220-сапта илимий-изилдөө ишмердикке сарпталган чыгымдар, алардын натыйжалары келечекте ээлерине пайда алып келиши керек.

250-сапта өндүрүштүн сыры болгон ойлоп чыгарууларга, өндүрүштүк үлгүлөргө, уюштуруучулук жана коммерциялык эмес маалыматка болгон укуктун наркы жана башка мүлктүк укуктар, патенттер тарабынан корголгон ойлоп чыгарууларды, технологияларды пайдалануу укугу; чарба ишмердигинин айрым түрлөрүн уюштуруу жана жүргүзүү үчүн патенттин наркы; лицензиялык келишимдердин наркы - тышкы соода операцияларын, товарларды алып келүүнү жана жөнөтүүнү кошкондо, мамлекеттин уруксаты менен жүргүзүүчү чарба ишмердигинин айрым түрлөрү; фирманы аныктоочу соода маркаларынын, товардык белгилеринин наркы; сатылып алынган гудвиллдин наркы, б.а. сатылып алынган иш байланыштарынын наркы көрсөтүлөт.

«**Башкалар**» **260-сапта** - 210-250-саптар боюнча башка категорияларга киргизилбеген материалдык эмес активдер жөнүндө маалымат көрсөтүлөт.

Бөлүмдүн бардык саптары боюнча төмөнкү шарт сакталышы керек: 5-графа = 1-графа + 2-графа + 3-графа – 4-графа.

Отчетту толтурууда бланктын саптарында, графаларында жана ушул инструкцияда жайгашкан көрсөтмөлөргө ылайык, **логикалык жана арифметикалык контроль** жүргүзүлөт, ошондой эле аларды мурунку жылдын отчетундагы тийиштүү көрсөткүчтөр менен жана бухгалтердик баланстын формасы менен салыштыруу керек.

Айырмалар болсо, жайгашкан жериндеги мамлекеттик статистика органына жиберилген отчетто түшүндүрмөлөр болушу керек.

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук статистика комитетинин
Улуттук Эсеп жана Экономикалык статистиканы Башкаруу бөлүмү**

ИНСТРУКЦИЯ ПО СОСТАВЛЕНИЮ СТАТИСТИЧЕСКОГО ОТЧЕТА О НАЛИЧИИ, СОСТАВЕ И ДВИЖЕНИИ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ И НЕМАТЕРИАЛЬНЫХ АКТИВОВ

Статистическую отчетность по форме № 11 представляют министерство, ведомства и бюджетные учреждения (с государственной и муниципальной формой собственности), включая айыл окмоту (сельские управы), находящиеся на территории Кыргызской Республики, и имеющие на балансе основные средства, за исключением хозрасчетных предприятий и организаций, отчитывающихся по формам № 1- ФХД (микро), 4-ФИН (некоммерческие организации), 1-СК, 1-ИФ, 1-КБ, 1-НБКР, 2-кредит, 1-ФД, 1-ФБ.

Отчет по форме № 11 представляется органу статистики по месту нахождения отчитывающегося субъекта не позднее 1 марта после отчетного года.

Отчет по форме № 11 должен быть заполнен по итогам отчетного года в строгом соответствии с данными первичного и бухгалтерского учета о наличии, составе и движении основных средств и нематериальных активов по фактическим затратам на приобретение (себестоимости).

Все показатели отчета заполняются в тысячах сомов, с одним десятичным знаком.

В адресной части бланка формы, отчитывающийся субъект указывает полное наименование, адрес и идентификационный код предприятия (ОКПО), присвоенный органами государственной статистики и вид экономической деятельности (ГКЭД).

Основные средства – это средства труда, которые участвуют в процессе производства продукции, в течение длительного времени, сохраняя свою натурально – вещественную форму (стоимость которых превышает 10 000 сомов). Отнесение отдельных видов средств труда **к основным средствам** производится в соответствии со сроком полезного использования, который должен **быть более одного года**.

В соответствии с МСФО (IAS 16) «Основные средства», оценка основных средств может осуществляться как по фактическим затратам, так и по переоцененной стоимости.

Компания самостоятельно определяет метод учета и определяет его в своей учетной политике.

В случае применения метода переоценки на стоимость основных средств на конец периода, кроме поступлений и выбытий основных средств, влияет результат переоценки, который может быть как положительным, так и отрицательным (т.е. либо увеличивает, либо уменьшает стоимость основных средств). Переоценка основных средств может осуществляться двумя способами:

- Первоначальная стоимость и накопленная амортизация пропорционально изменяются таким образом, чтобы балансовая стоимость актива была равна его справедливой стоимости на дату переоценки.
- Амортизационные отчисления корректируются таким образом, чтобы балансовая стоимость актива была равна его переоцененной стоимости.

Первоначальная стоимость – это сумма уплаченных денежных средств или их эквивалентов или справедливая стоимость другого переданного за него возмещения, на момент приобретения или сооружения актива.

Таким образом, в зависимости от выбранного метода учета может меняться и накопленная амортизация, и первоначальная стоимость основного средства.

Кроме того, стоимость основных средств на конец периода должна быть уменьшена до его возмещаемой суммы в случае наличия признаков обесценения. Убыток от обесценения может возникнуть

как в случае применения метода учета по фактическим затратам, так и в случае применения метода переоценки (поскольку переоценки могут производиться не каждый год).

Такие же правила применяются для учета нематериальных активов в соответствии с МСФО (IAS 38) «Нематериальные активы».

Форма № 11 состоит из следующих разделов:

Раздел I. Материальные активы (основные средства)

Раздел II. Нематериальные активы

Раздел I. Материальные активы (основные средства). В соответствии с методом ведения учета основных средств *округлить подходящий код* в строках 01 или 02.

01- Метод учета по фактическим затратам. После первоначального признания объект основных средств должен учитываться по себестоимости за вычетом накопленной амортизации основных средств и накопленных убытков от обесценения.

02 - Метод учета по переоцененной стоимости. После признания в качестве актива объект основных средств, справедливая стоимость которого может быть надежно измерена, подлежит учету по переоцененной стоимости, представляющей собой справедливую стоимость этого объекта на дату переоценки за вычетом накопленной впоследствии амортизации и убытков от обесценения.

По строке 100 «основные средства-всего», отражаются основные средства *как основного вида деятельности, так и не основного.*

Расшифровка всех видов основных средств осуществляется по следующим строкам:

По строке 110 «земля» отражается стоимость земельных участков, находящихся в собственности субъекта.

По строке 111 «незавершенное строительство» - затраты по возведению зданий и сооружений, монтажу оборудования и другие расходы, предусмотренные сметами на капитальное строительство; по приобретению производственного оборудования, требующего монтажа и предназначенного для установки в строящихся объектах.

По строке 112 «здания» - объекты, назначение которых создать условия для труда, проживания, социально-культурного обслуживания населения и хранения материальных ценностей; **по строке 1121** выделяются **жилые здания.**

По строке 113 «сооружения» отражаются инженерно-строительные объекты, не связанные с изменением предмета труда и необходимые для осуществления процесса производства (скважины, дороги, плотины); в эту же группу включаются **передаточные устройства** - устройства, с помощью которых производится передача электрической, тепловой и механической энергии к рабочим машинам, а также передача жидких и газообразных веществ от одного инвентарного объекта к другому. К передаточным устройствам относятся электросети, преобразователи электрического тока, сигнализационные, телефонные, телеграфные сети и радиосвязь, трансмиссии и трубопроводы.

По строке 114 «машины и оборудование» - рабочие машины и оборудование - машины, аппараты и оборудование для механического, термического и химического воздействия и обработки предметов труда в процессе производства продуктов и услуг и для внутрипроизводственного перемещения грузов (конвейеры); силовые машины и оборудование - генераторы, производящие тепловую и электрическую энергию, машины-двигатели, превращающие энергию разного рода в механическую. К этой же группе относятся оборудование трансформаторных подстанций и распределительные устройства. В из них **по строке 1141** отражаются **компьютеры.**

По строке 115 – конторское оборудование (телефоны, ксероксы, факс-модемы, аппараты для резки и уничтожения документов и т. п.)

По строке 116 отражается мебель и принадлежности (мебель в гарнитурах, ковры, дорожки, зеркала, электроприборы, кондиционеры, бытовые холодильники, музыкальные центры, постельные принадлежности, картины в рамках, скульптуры, стеллажи).

По строке 117 «транспортные средства» - средства для перемещения грузов и людей (подвижной состав железнодорожного, водного, автомобильного транспорта; подвижной состав воздушного транспорта, гужевой транспорт, производственный транспорт, спортивный транспорт).

По строке 118 - биологические активы, к которым относятся рабочий, продуктивный скот и многолетние насаждения. В отчете учитывается только взрослый рабочий и продуктивный скот. Молодняк животных и животные на откорме, птица, кролики, пушные звери, семьи пчел, многолетние насаждения, выращиваемые в питомниках в качестве посадочного материала, к основным средствам не относятся и учитываются в составе оборотных средств. По рабочему скоту износ начисляется, продуктивному - нет. **Рабочий скот (строка 1181)** – волы, быки, лошади, верблюды, ослы, используемые как тяловая и транспортная рабочая сила; **продуктивный скот (строка 1182)** - скот, в результате использования которого, получается продукция животноводства. **По строке 1183** – многолетние насаждения (защитные и другие лесные насаждения из дуба, хвойных пород; плодовые насаждения косточковые и семечковые; ягодные насаждения).

По строке 119 – прочие виды материальных активов - это все те активы, которые не включены выше (животные цирков и зоопарков, капитальные затраты по улучшению земель и др.).

При заполнении граф 1-9 формы № 11 следует руководствоваться следующими указаниями:

По графе 1 отражается наличие основных средств на начало года (по первоначальной стоимости).

Данные основных средств на начало отчетного года, как правило, должны соответствовать данным о стоимости основных средств на конец предыдущего года. **В отдельных случаях данные могут различаться за счет организационных и/или иных изменений, происшедших на начало отчетного года. В случае каких - либо организационных изменений, произошедших с предприятием (организацией) в отчетном году, следует представить сведения в орган государственной статистики вместе с формой отчетности.**

По графе 2 отражается общее поступление основных средств по всем источникам финансирования, в том числе приобретенные за счет кредитов банка, изготовленные самим субъектом, приобретенные за плату, поступившие от физических и юридических лиц безвозмездно и/или в качестве вклада в уставный капитал.

По графе 3 выделяются новые основные средства, построенные или приобретенные в данном отчетном году (не использованных на территории страны).

В графе 4 отражается изменение стоимости за счет переоценки (уменьшение (-)).

В графе 5 отражается общее выбытие основных средств в отчетном году, включая списанные (ликвидированные) с баланса субъекта, проданные за плату в порядке реализации и переданные безвозмездно.

В графе 6 показывается стоимость ликвидированных (списанных) в отчетном году основных средств.

В графе 7 показывается наличие основных средств субъекта на конец отчетного года (по первоначальной стоимости).

В графах 8 и 9 - накопленная амортизация на начало и конец года.

По всем строкам раздела выполняется условие: графа 7 = графа 1 + графа 2 + графа 4 - графа 5.

Бюджетные организации начисляют амортизацию (износ) основных средств, согласно «Инструкции Министерства финансов Кыргызской Республики по составлению годовой и квартальной отчетности бюджетными организациями» (от 4 февраля 2000 года) и прилагаемой к ней форме №1 «Баланс исполнения сметы расходов», где в «Активе» в разделе I по строке 010 отражается стоимость основных средств на начало года (графа 3) и на конец года (графа 4). В «Пассиве» в разделе I по строке 530 «Фонд в основных средствах» отражается остаточная стоимость основных средств на начало года (графа 3) и на конец года (графа 4). По строке 540 отражается износ основных средств также на начало и конец года (графы 3 и 4). Должно выполняться следующее условие: сумма строк 530 и 540 должны быть равны строке 010 по графам 3 и 4 соответственно.

Раздел II. Нематериальные активы. В соответствии с методом ведения учета нематериальных активов округлить подходящий код в строках 01 или 02.

Нематериальные активы – это не денежные активы, не имеющие физической формы, предназначенные для использования в производстве или предоставлении услуг, для сдачи в аренду или для административных целей.

В строке 200 показываются все имеющиеся активы предприятия, по строкам 210 - 260 они расшифровываются.

По строке 210 – затраты связанные с разведкой недр и оценкой запасов полезных ископаемых (капитализированные).

По строке 220 – затраты на научно-исследовательскую деятельность, результаты которой должны в будущем принести выгоды их владельцам.

По строке 250 - стоимость прав на изобретения, промышленные образцы, техническую, организационную и некоммерческую информацию, составляющую секреты производства и иные имущественные права, предоставление права использовать защищенные патентами изобретения, технологии; стоимость патентов на организацию и проведение определенных видов хозяйственной деятельности; стоимость лицензионных соглашений – разрешений, выдаваемых государством на проведение некоторых видов хозяйственной деятельности, включая внешнеторговые операции, ввоз и вызов товаров; стоимость торговых марок, товарных знаков, определяющих фирмы; стоимость купленного гудвилла, то есть это стоимость купленных деловых связей.

По строке 260 «прочие» - данные о нематериальных активах, не включенных в другие категории по строкам 210-250.

По всем строкам раздела выполняется условие: графа 5 = графа 1 + графа 2 + графа 3 - графа 4.

При заполнении отчета требуется произвести **логический и арифметический контроль** данных согласно подсказам, размещенным по строкам и графам бланка и в настоящей инструкции, а также сопоставить их с соответствующими показателями отчета за предыдущий год и формой бухгалтерского баланса.

В случае расхождений следует представить пояснения к отчету в орган государственной статистики по месту своего нахождения.

**Управление Системы Национальных Счетов
и Экономической статистики
Национального статистического комитета
Кыргызской Республики**